

Göran Gahm
Stab
08-508 280 88
goran.gahm@tk.stockholm.se

Till
Trafik- och renhållningsnämnden
2008-08-19

Kortare plan- och byggprocess samt renodling av ansvar för vissa tekniska processer, inklusive revidering av reglementen. Svar på remiss

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden överlämnar och återoppar detta utlåtande som svar på remissen
2. Trafik- och renhållningsnämnden tillstyrker förslaget till nytt reglemente för trafik- och renhållningsnämnden
3. Detta beslut justeras omedelbart

Magdalena Bosson
Förvaltningschef

Sammanfattning

Kommunfullmäktige gav i budget för 2007 och 2008 i uppdrag att åtgärder skall vidtas för att förkorta plan- och byggprocessen i staden. Målet är att tiden från start-PM till beslutad detaljplan på sikt skall halveras. Kortare handläggningstider bedöms vara en central fråga för Stockholms fortsatta tillväxt och framtida utveckling mot vision 2030 "Ett Stockholm i världsklass".

Stadsdirektören har därför uppdragit åt en särskild utredningsman att utreda hur plan- och byggprocessen kan förkortas samt hur vissa ansvarsfrågor inom det tekniska området bör lösas för att skapa en mer ändamålsenlig och effektiv ansvarsfördelning. Utredningen har genomförts under vintern 2008 och skickats ut på remiss till berörda nämnder för yttrande senast 2008-08-31.

Bilaga 1: Remissen

Bilaga 2: Förslag till nytt reglemente för TRN

Bilaga 3: Förslag till lokala ordningsföreskrifter för torghandeln i
Stockholms kommun

I utredningen föreslås ett antal åtgärder för att effektivisera plan- och bygglov-processerna. Stadsledningskontoret föreslår en ökad delegation för inriktnings- och genomförandebeslut från kommunfullmäktige till nämnder med investeringsansvar och från nämnder till respektive förvaltning.

Stadsledningskontoret föreslår också att ansvaret för förvaltning av stadens parker och naturområden överförs till trafik- och renhållningsnämnden. Ansvaret för strandbad, motionsspår och konstfrusna isbanor överförs till idrottsnämnden.

En renodling av ansvaret för stadens salutorg föreslås genom en justering av gränssnittet mellan fastighetsnämnden och trafik- och renhållningsnämnden.

Trafikkontoret delar i allt väsentligt stadsledningskontorets uppfattning och tillstyrker utredningens förslag till åtgärder. Framför allt anser trafikkontoret att förslaget att samla ansvaret för stadens parker och grönområden till trafik- och renhållningsnämnden kommer att medföra en väsentlig förbättring av möjligheterna att effektivt förvalta och utveckla stadens parker samt tydliggöra ansvarsförhållandena för stadens allmänna platser för politiker, medborgare och besökare. Trafikkontoret framför i det följande i övrigt ett par marginella synpunkter på utredningens förslag.

Remissen

Stadsdirektören har uppdragit åt en särskild utredningsman att utreda hur plan- och byggprocessen kan förkortas samt hur vissa ansvarsfrågor inom det tekniska området bör lösas för att skapa en mer ändamålsenlig och effektiv ansvarsfördelning.

Utredningen har genomförts under vintern 2008 och skickats ut på remiss till berörda nämnder för yttrande senast 2008-08-31. Utredningens förslag sammanfattas i det följande. Hela utredningen finns i bilaga 1. Förslag till nytt reglemente för trafik- och renhållningsnämnden framgår av bilaga 2.

Att förvalta och utveckla infrastruktur och bebyggelse i en tät stad medför i allmänhet ett komplicerat arbete med stora intressekonflikter och svåra avvägningar för beslutande instanser. Plan- och byggprocessen i Stockholm involverar många nämnder, förvaltningar och bolag, som ofta har legitima intressen att bevaka. Dessa förhållanden medför långa ledtider med omfattande remisshantering och beslutsfattande på flera nivåer och i många steg. Stadens organisation medför i vissa fall också oklarhet om var det reella ansvaret för en verksamhet eller ett ställningstagande ligger och det kan vara svårt för utomstående, men även internt inom kommunen, att förstå de verkliga sammanhangen.

Det finns således anledning att se över nuvarande rutiner och ansvarsfördelningar inom kommunen för att effektivisera och förtydliga verksamheterna utan att det demokratiska inflytandet reduceras. Utgångspunkten bör vara att beredning av ärenden förenklas, att beslut fattas på lägsta effektiva nivå och att det kommunala ansvaret görs tydligt både externt och internt.

Antalet politiska beslut för ett projekt bör reduceras till strategiska ställningstaganden och koncentreras till den nämnd, som har ansvar för de politiska avvägningarna i aktuellt ärende. Ledamöterna i övriga berörda kommunala nämnder bör informeras om kommande planer, som kan beröra den egna nämndens ansvarsområde. Detta tydliggörande är viktigt för den demokratiska processen.

Konkret föreslås ett antal åtgärder för att effektivisera plan- och bygglovprocesserna framför allt genom utökad tillämpning av planavtal, översyn av plantaxan, ökad tillämpning av enkelt planförfarande, ökad delegation från kommunfullmäktige till stadsbyggnadsnämnden och från stadsbyggnadsnämnden till stadsbyggnadskontoret samt effektivare remissförfarande i plan- och bygglovärenden. Ansvaret för kulturhistorisk klassificering och bedömning överförs till stadsbyggnadsnämnden. Skönhetsrådets kansli knyts organisatoriskt och lokalmässigt till stadsbyggnadskontoret.

Stadsledningskontoret föreslår också en ökad delegation för inriktnings- och genomförandebeslut från kommunfullmäktige till nämnder med investeringsansvar och från nämnder till respektive förvaltning.

Stadsledningskontoret föreslår att ansvaret för strandbad, motionsspår och konstfrusna isbanor överförs till idrottsnämnden. Ansvaret för kommunala byggnader på parkmark överförs till fastighetsnämnden.

Stadsledningskontoret uppmärksammar vidare att ansvaret för förvaltning av stadens parker och naturområden inklusive drift, underhåll och investeringar idag är uppdelat på flera nämnder, vilket medför otydligheter och ineffektivitet i skötsel och utveckling av dessa. Det vore naturligt med en överföring av hela detta ansvar till en nämnd - trafik- och renhållningsnämnden, där ansvaret för övrig allmän platsmark redan ligger.

En renodling av upplåtelser för försäljning på stadens salutorg föreslås genom justering av gränssnittet mellan fastighetsnämnden och trafik- och renhållningsnämnden.

De i utredningen föreslagna åtgärderna föreslås genomföras fr o m 1 januari 2009.

Trafikkontorets synpunkter

Trafikkontoret delar i allt väsentligt stadsledningskontorets bedömningar och förslag till åtgärder för en effektivisering av plan- och byggprocesserna och renodling av ansvarsförhållandena mellan berörda nämnder. Särskilt vill kontoret påpeka vikten av att ansvaret för stadens parker och naturområden samlas inom en nämnd. Remissyttrandet koncentreras på de åtgärdsförslag som berör trafik- och renhållningsnämndens verksamhet och disponeras i enlighet med stadsledningskontorets förslag till beslutssatser.

1. Ny plan- och bygglovtaxa

Trafikkontoret tillstyrker förslaget. Förslaget innebär för trafik- och renhållningsnämndens del en utökad tillämpning av planavtal, vilket kontoret anser vara positivt.

2. Klassificering och bedömning av kulturhistoriskt värdefull bebyggelse

Trafikkontoret är tveksamt till överföringen av detta ansvar från stadsmuseet till stadsbyggnadsnämnden. Däremot torde den omfattande utsändningen av remisser av detaljplaner och bygglov till stadsmuseet kunna kraftigt begränsas eftersom erforderlig kulturhistorisk kompetens att tolka den kulturhistoriska klassificeringen finns på stadsbyggnadskontoret.

3. Kansliet för skönhetsrådet knyts till och samlokaliseras med stadsbyggnadskontoret

Trafikkontoret anser förslaget vara tveksamt. Skönhetsrådet har en lång tradition som oberoende expertorgan. Det har funnits sen 1909 och det är viktigt från trovärdighetssynpunkt att rådet har en fristående ställning. För att korta handläggningstiderna bör man se över möjligheterna att förlägga sammanträden mm så att det passar till stadsbyggnadsnämndens mötesschema.

4. Förkortning av tiderna för plan- och bygglovprocesserna

Trafikkontoret tillstyrker förslagen. För trafik- och renhållningsnämnden innebär förslagen i huvudsak att nuvarande principer beträffande nämndbehandling av remisserna fortsätter att tillämpas, d v s yttrande avges på kontorsnivå om de inte kombineras med nämndbehandling av inriktnings- eller genomförandebeslut. Förslaget innebär dock behov av en översyn av kontorets interna remisshantering så att remisstiderna kan innehållas och så att kontorets samlade synpunkter tydligt kan utläsas av yttrandet.

5. Ansvaret för parker, naturområden, naturreservat, gatuplanteringar, koloniområden och fritidsträdgårdar överförs till trafik- och renhållningsnämnden

Trafikkontoret anser att förslaget är mycket positivt och inrymmer stora samordningsfördelar och utvecklingsmöjligheter.

I arbetet med Stockholm Stads *vision 2030* som innebär en förtätning av stadsbebyggelsen och utveckling mot större stadsmässighet kommer allt högre krav att ställas på parkers och grönområdets kvalitet. Det innebär att staden måste kunna möta nya behov både avseende planering av parker men också utveckla drift- och skötselmetoder.

Det finns ett stort behov av att möta det allt intensivare användandet av stadens parker och friytor med en proaktiv planering och initiativrik utveckling som bidrar till att *vision 2030* förverkligas och medborgarnas behov tillgodoses.

Ett helhetsansvar för förvaltningen av det offentliga rummet samlat under en nämnd innebär också att förvaltningsaspekter lättare inarbetas i det detaljplanearbete som bedrivs av stadsbyggnadskontoret. Trafikkontoret blir en naturlig samarbetspartner i dessa frågor.

Tydligheten mot medborgarna och politiken är bland de viktigaste motiven för att samlat ansvar för parker, gator, torg och platser. Det är i grunden en demokratifråga att veta till vilken förvaltning man skall vända sig till och få ett professionellt svar. Dagens gränssnitt innebär ofta att medborgarna måste kontakta flera förvaltningar i samma fråga.

Den politiska styrbarheten underlättas av att en förvaltning ansvarar för det offentliga rummet. Ekonomiska samordningsvinster är en del av helhetsperspektivet och samlat ansvar innebär också möjlighet att göra behovsmässiga prioriteringar och riktade insatser istället för att man sprider ut investeringsmedel och insatser mellan de 14 stadsdelarna. Det är viktigt att investeringarna följs upp med adekvat skötsel och att sambanden mellan planering, parkinvestering och drift tydliggörs och utvecklas.

Trafikkontoret ges möjlighet att bygga och utveckla en modern parkorganisation som kan ge ökad servicegrad till Stockholm. Det ställs allt högre krav på beställarorganisationens kompetens och kunskapsnivå för att kunna förverkliga visionsarbetet och genomföra kort- och långsiktiga mål.

En samlad organisation ger möjlighet att skapa lika behandling av de offentliga ytorna mellan stadsdelarna. Policyarbete och standarder når ut till alla stadsdelar. En likartad skötselpolicy är en demokratifråga som i hög grad bidrar till stadens attraktionskraft.

Det finns ett väl utvecklat samarbete mellan trafik- och landskapsplanering som säkrar en god helhetssyn på de offentliga rummens funktion och gestaltning avseende gator, torg och platser.

6. Ansvar för strandbaden, motionsspår och konstfrusna isbanor överförs till idrottsnämnden.

Trafikkontoret anser att övervägande skäl talar för detta förslag eftersom den samlade kompetensen inom dessa verksamhetsområden finns på idrottsförvaltningen. Eftersom dessa anläggningar ligger i anslutning till park- och naturmark är det mycket angeläget att ett nära samarbete etableras mellan idrottsförvaltningen och trafikkontoret när det gäller löpande drift och utveckling av mark och anläggningar.

7. Ansvar för Järva friområde överförs till trafik- och renhållningsnämnden.

Trafikkontoret tillstyrker förslaget, vilket tillsammans med förslag 5 ovan innebär att trafik- och renhållningsnämnden får det samlade ansvaret för förvaltning av parker och grönområden. Exploateringsnämndens ansvar koncentreras till förvaltning av kvartersmark samt ren exploateringsverksamhet.

8. Ansvar för kommunala byggnader på parkmark och inom koloniområden överförs till fastighetsnämnden

Trafikkontoret tillstyrker förslaget

9. Ansvar för torghandeln på Hötorget och Östermalmstorg överförs från trafik- och renhållningsnämnden till fastighetsnämnden.

Förslaget bör omformuleras till ”*Helhetsansvaret för Hötorget och Östermalmstorg överförs till fastighetsnämnden*”. Trafikkontoret tillstyrker i huvudsak detta förslag. Det är rationellt att en och samma förvaltning ansvarar för helheten inom ett geografiskt område. Dock bör man göra ett undantag för förvaltningen av träden på dessa torg, som bör skötas av trafikkontoret, eftersom den mycket speciella kompetensen för skötsel av träd på gator och torg sedan flera år har samlats och byggts upp inom trafikkontoret.

10. Revidering av de lokala torghandelsföreskrifterna

Trafikkontoret tillstyrker förslaget, som renodlar ansvarsförhållandena för försäljning på stadens torg. Trafik- och renhållningsnämnden får ansvar för gestaltning, förvaltning och investeringar på stadens torg med undantag för Hötorget och Östermalmstorg där fastighetsnämnden får ett motsvarande helhetsansvar. Fastighetsnämnden ansvarar för torghandeln på härtill avsedda torghandelsplatser. Fastighetsnämnden skall revidera de lokala torghandelsföreskrifterna i enlighet med utredningen förslag. Trafikkontoret bifogar förslag till nya föreskrifter (se bilaga 3). Det som återstår att revidera är § 2, som måste

omarbetas i sin helhet, särskilt tillhörande skisser över aktuella torgplatser. Detta arbete bör genomföras av fastighetskontoret i nära samarbete med trafikkontoret.

11. Förändrad delegation för investeringsverksamheten

Trafikkontoret tillstyrker förslagen, som kommer att medverka till en snabbare och effektivare hantering av investeringar inom trafik- och renhållningsnämndens verksamhetsområde.

12 Revidering av nämndernas reglementen

Trafikkontoret tillstyrker förslaget till reviderat reglemente för Trafik- och renhållningsnämnden. Förslaget framgår av bilaga 2.

13 Förändringar i budget 2009 med inriktning för åren 2010 och 2011.

Trafikkontoret anser det vara självklart att de förändrade ansvarsförhållandena mellan olika nämnder med anledning av utredningen följs upp genom en budgetjustering för de kommande åren. I detta sammanhang bör kommunstyrelsen och kommunfullmäktige även överväga behoven av budgetförstärkning för de verksamheter där ett eftersatt underhåll föreligger. Enligt trafikkontorets uppfattning kan detta vara aktuellt för parkverksamheten.

Trafikkontorets förslag

Trafikkontoret föreslår att trafik- och renhållningsnämnden överlämnar och åberopar detta tjänsteutlåtande som svar på remissen på den aktuella utredningen samt tillstyrker förslaget till nytt reglemente för nämnden.

Slut